Поштарина плаћена у готову.

НОВИ САД
петак
7 фебруара
1941

Година VII
Бр. 33 (1.724)

ДАН

Главни уредник: ЛАЗАР АТАНАЦКОВИЋ

Редакција и администрација Краља Александра 7. — Телефон: 21-05 — 21-06. Чековни рачун код поштанске штедионице у Београду број 58.460 — Поштански фах број 178 — Рукописи и фотографије се не враћају

Независни информативни дневник
Излази свакодневно осим понедељника
Примерак 1 дин.
Месечна претплата 20 д. за земљу 50 за иностранство
Огласи по тарифи

СИТУАЦИЈА У БУГАРСКОЈ

Парламентарна већина исказала поверење влади г. Филова

Народни посланици полазе у унутрашњост да обавесте своје бираче о раду владе

Софија, 6 фебруара. (А.А.) — Јуче пре подне одржана је седница парламента већина. Седници су присуствовали сви министри, на челу са претседником владе професором г. др. Богданом Филовим. На седници је узео реч и претседник владе г. др. Филов, који је дао подробна обавештења о извршеној промени у влади.

Владин лист „Вечер“ пише да је парламентарна већина једнодушно исказала поверење и подвукла своју привржености политици коју спроводи влада, као и спремност да и убудуће помаже владу и режим.

На седници парламентарне већине изражена је жеља да Народно собрање оде на одмор од 8 до 17 фебруара, како би народни посланици искористили ово време да обавесте своје бираче о раду владе.

Нису побољшани односи између САД и Совјетске Русије

Њујорк, 6 фебруара. — Досадашња настојања да се побољшају односи са Совјетском Русијом нису, изгледа, успела. Тај закључак се изводи из чињенице што САД и надаље не признају анексију Литваније, Летоније и Естоније. Америчко министарство фичансија издржава посланства ове три државе на трошак блокираних новчаних тражбина. Када једном тражбине не буду биле довољне за издржавање сва тра посланства, приступиће се продаји 11 трговачких бродова који су припадали слободним балтичким државама, и који се сада још увек налазе у америчким лукама, а куповна цена ће бити стављена на расположење посланствима балтичких држава која још и данас САД званично признаје.

—o—

БОРБЕ У ЛИБИЈИ
ОЧЕКУЈЕ СЕ ДА ЋЕ ИТАЛИЈАНИ ДАТИ ОТПОР КОД БАРСЕ

Каиро, 6 фебруара (А.А.) — Агенција Рајтер јавља:

Италијанске трупе за последњих 36 часова знатно су убрзале своје повлачење, искоришћујући сва саобраћајна средства.

Повлачење ка Бенгазију врши се темпом од 30—45 километара дневно.

Британска авијација стално бомбардује непријатељске колоне.

Западно од заузте Сирене британске трупе наилазе на слабији отпор. Терен између британских трупа и Бенгазија нема војних утврђења, тако да ће италијанске трупе озбиљнији отпор моћи дати тек код Барсе, место које се налази на половини садашње раздаљине до Бенгазија.

—ooo—

Грци чине велике напоре да одрже своје положаје

Атина, 6 фебруара (А.А.) — Агенција Рајтер јавља:

Министарство за штампу објавило је преко атинског радиа синоћ званично саопштење у коме се каже да грчке трупе дуж целога фронта држе своје положаје, да има много заробљеника и велика количина заплењеног ратног материјала, да су после снажних напада на централном фронту грчке трупе заузеле нове важне положаје, који су од великог стратегиског значаја, а што се тиче фронта крај мора грчке трупе и даље угрожавају непријатељске положаје.

Турска штампа посвећује велику пажњу
ДВОГОДИШЊИЦИ
владе г. Драгише Цветковића

Цариград, 6 фебруара. (А. А.). — Турска штампа посвећује велику и симпатичну пажњу двогодишњици владе г. Драгише Цветковића. Сви турски листови објављују чланке са фотографијама г. Цветковића и г. др. Мачека. Два листа објавила су и уводне чланке У свима чланцима истиче се успешан рад г. Цветковића на унутрашњој кон солидацији земље, а тако исто одаје се признање и спољној политици његове владе.

„Џумхуријет“ пише:

„Протекле две године заузеће видно место у политичкој историји Југославије, јер су биле испуњене радом и дале су велике резултате. Пре свега, треба навести заиста историско дело српско-хрватског измирења, које је влада г. Цветковића остварила. У овој прилици г. Цветковић је показао особине правог државника широких погледа, постигавши са г. др. Мачеком споразум који је Хрватима донео аутономију“.

Лист „ВАКИТ“ у уводном чланку пише:

„Влада г. Цветковића има право на пуно признање зато што је за последње две године имала да у великој европској кризи доведе у склад највише интересе земље са интересима мира и на тај начин допринесе одржању сигурности на Балкану.“

Лист „Тан“ пише о раду владе г. Цветковића на сређивању унутрашњих прилика, па закључује овако:

„Данас, Југославија, чврсто уједињена око владе г. Цветковића, може се поуздањем да гледа у будућност. Ми желимо у име балканског мира да Срби и Хрвати, који сачињавају један снажан елеменат мира на Балкану, наставе да и даље живе као браћа и да даље образују јединствен фронт према спољним опасностима“.

У РИМУ СЕ ИСТИЧЕ ДА ЈЕ ВЛАДА Г. ЦВЕТКОВИЋА У МОГУЋНОСТИ ДА ОСИГУРА ДОБРЕ ОДНОСЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ СА ИТАЛИЈОМ

Рим, 6 фебруара. (А.А.) — Јучерашњи италијански листови доносе из Београда следећу вест агенције Стефани:

„Југославија слави другу годишњицу владе претседника г. Цветковића. Штампа тим поводом пише о унутрашњим и спољним догађајима који су се одиграли у овом периоду.

Југословенски листови истичу да је претседник г. Цветковић у тешкој међународној ситуацији у неколико прилика изнео у италијанској штампи своје идеје водиље и осећај пријатељства који гаји према италијанском народу.

Претседник г. Цветковић у народу ужива ауторитет. Ван сваке је сумње да је његова влада у могућности да реши сва питања које јој намећу данашње прилике и да осигура добре односе Југославије са Италијом“.

Амерички министар г. Нокс о англо-америчкој авионској продукцији

Њујорк, 6 фебруара. — Амерички министар морнарице пуковник г. Нокс изјавио је пред једном сенатском комисијом да, према обавештењима којима располаже амерички Адмиралштаб, у немачкој фабрикацији авиона моментано влада застој, јер немачка индустрија авиона сада чини велике напоре да развије нове и за борбу јаче типове авиона. Британска и америчка продукција авиона заједно, од недавно, јача је и већа од немачке, иако је немачка авионска индустрија достигла врхунац на коме се може дуго дожати.

Ваздушна борба изнад француске обале у Ла Маншу

Берлин, 6 фебруара. (А.А.) — ДНБ јавља:

У јучерашњој борби која је вођена у ваздуху изнад француске обале у Ла Маншу, а у којој је оборено 17 британских авиона, сазнају се следеће појединости.

Британски авијатичари веровали су да ће моћи да изврше напад заштићени густим облацима. Међутим, како британски авиони нису већ дуже времена вршили сличан напад, они нису рачунали с тим да је немачка одбрана предвиђала све појединости у ситнице у вези са евентуалним покушајем напада. Немачка одбрана дуж обале располаже са најсавршенијим техничким средствима, а осим тога ступили су у дејство и немачки авиони. У борби која је вођена оборено је, као што је већ јављено 17 авиона делом од противавионских батерија, а делом од немачких ловачких авиона.

„НЕМЦИ СУ УВЕРЕНИ ДА ЋЕ РУМУНИЈА НАПРЕДОВАТИ ПОД ВОЋСТВОМ ГЕНЕРАЛА Г. АНТОНЕСКА“
рекао је вођа рада г. др. Лај

Букурешт, 6 фебруара. (А.А.) — ДНБ јавља:

У оквиру немачког часа радио Букурешта вођа рада г. др. Лај упутио је неколико поздравних речи румунском народу. Г. др. Лај рекао је, поред осталог:

„Румунија ће све више схватити да смо ми Немци пријатељи румунског народа. Немци су уверени да ће Румунија напредовати под вођством управљача државе г. Антонеска, у коме је румунски народ нашао најпогоднију личност. Румунско богатство изазвало је завист извесних земаља у првом реду Енглеске, која се није устручавала да помоћу разних средстава приграби богатство Румуније. Али, Румуни су на време увидели ту опасност и определили се за природну сарадњу са Немачком. Румунски и Немачки интереси су истоветни.“

Сахрана посмртних остатака Јована Грчића

Данас после подне, на Успенском гробљу, сахрањен је, уз велико учешће претставника културног и јавног живота Новог Сада, нестор војвођанских књижевника, публициста и новинар Јован Грчић. На челу претставника власти сахрани је присуствовао и бан г. др. Бранко Кијурина. (Исцрпнији извештај о сахрани објавићемо у сутрашњем броју).

Мађарски министар просвете г. Хоман долази у Београд

Београд, 6 фебруара. — На позив министра просвете г. др. Крека, долази у Београд мађарски министар просвете г. Балинт Хоман, који ће пре тога боравити неколико дана у Софији, где ће потписати мађарско-бугарски споразум о културној сарадњи. У Београд г. Хоман ће стићи око 20 овог месеца, где ће бити гост министра г. др. Крека.

Управа ЈУУ изложила је министру просвете г. др Креку предлоге учитељства за поправљање њиховог положаја

Београд, 6 фебруара. — Министар просвете г. др. Михо Крек примио је Извршни и Надзорни одбор ЈУУ као и претставнике учитељске штампе.

Председник ЈУУ г. Иван Димник изнео је најактуелније проблеме који интересују школу и учитељство.

Поменуо је: аутоматско унапређење; добијање пете групе без ограничења; правилно унапређивање путем комисије, исправљање неправди при унапређивању и аконтација на пензију. Треба исправити Уредбу о додацима на скупоћу: изједначити други и трећи разред скупоће са првим. Изједначити у принадлежностима удате чиновнице са неудатим, завести додатак на супругу и тиме осигурати егзистенцију породице. Премештаји који се у овом времену врше без жеље учитеља најтеже погађају учитеља, његову породицу и саму просвету Расписивањем конкурса на упражњена места и комисиским додељивањем места подигла би се вера у морал и правичност. Уредбу о додељивању учитеља требало би укинути јер је она већ до сада нанела много штете учитељу и школи услед њене погрешне примене. Треба поправити грешке учињене при решавању питања прекобројних учитеља и попуњавању празних одељења која су тешко погодила многе учитеље у социјалном и правном смислу.

Г. Министар је пажљиво саслушао излагања г. Димника, изнео је своје мишљење по истакнутим питањима, изразио велику вољу да у корист школе и учитељства учини све што до њега стоји, као и то да по просветно-школским питањима сарађује са учитељском организацијом.

Крстарење британске флоте по Средоземном Мору

Каиро, 6 фебруара. — Издано је званично саопштење у коме се тврди да је британска ратна морнарица у Средоземном Мору извршила ове недеље веома обимно крстарење у источном и средњем делу тога мора, не наишавши на противничку ратну морнарицу, нити на противничке ваздухопловне снаге. Лаке јединице британске морнарице су извршиле важну задаћу дуж либиске обале не наишавши на било какав отпор.

Америчка ескадрила у британској авијацији

Њујорк, 6 фебруара. — Амерички пилоти, који су се пријавили као добровољци у британску авијацију, завршили су обуку, и образовали ескадрилу „Орао“, која је сада активирана, проширена и којој је поверена одбрана једног сектора у Енглеској.

ГОДИШЊА СКУПШТИНА СОКОЛСКОГ ДРУШТВА

Рад Соколског друштва у Н. Саду био је у протеклој години, и поред извесних тешкоћа, и обилан и свестран

Нарочита пажња посвећена је народно-одбранбеном раду

Синоћ, у 20 часова, у дворани Луткарског позоришта, у Спомен-дому, одржана је редовна годишња скупштина Соколског друштва Нови Сад. У присуству првог заменика старешине Савеза сокола г. др. Владимира Белајчића, старешине Жупе г. др. Игњата Павласа, првог заменика старешине Жупе г. Милована Кнежевића и преко три стотине чланова и чланица, који су препунили дворану луткарског позоришта, скупштину је отворио старешина Соколског друштва г. Јован Тотовић.

Пошто је уз одушевљене овације Њ. В. Краљу, прочитан поздравни телеграм Њ. В. Краљу, претседавајући је поздравио г. др. Белајчића, делегацију Жупе и све присутне, захваљујући им на великом одзиву.

На поздрав г. Тотовића захвалио се старешина жупе г. др. Павлас који је притом одржао леп говор у коме је истакао да у данашње доба сваки соко и сваки члан народне заједнице мора да буде неимар нације и отаџбине. А неимари отаџбине су они који не живе само за себе, него су у стању, поред свог свакодневног рада, још један део себе да жртвују за добро Краља и отаџбине.

Г. др. Павлас је на крају истакао доследност соколског гледања на свет, које је увек било и остаје исто: соколи су за заједницу која у човечанство води путем словенства.

После тога г. Тотовић је оцртао рад у протеклој години, истичући да је он био знатно отежан услед неповољних прилика које владају. Ипак је рад био свестран и разноврстан, а нарочита пажња поклањала се народноодбранбеном раду.

У секретарском извештају који је поднео г. Лазар Андрић, износи се рад друштва који се кретао у правцу припрема да се што достојније дочека дан ступања на престо Њ. В. Краља, за који треба да буду испуњени задаци преузети заветом у Петровој петолетци. У извештају су набројани многи јавни наступи у којима су соколи узели учешћа, па се истиче да се нарочито настојало да се оствари што тешња сарадња са нашом војском, у чему се наишло на велико разумевање код војних власти, а нарочито код армиског генерала г. Милорада Петровића, који је сада на новој дужности команданта наше престонице.

Начелнички извештај поднео је г. Милош Радосављевић, који је изнео рад и учешће у 35 разних приредаба, академија, такмичења, забавних приредби и сл. У извештају прочелника за Петрову петолетку, г. др. Милана Петровића констатује се да су многи завети већ испуњени, али неке замисли нису могле бити онако остварене како су замишљене због разних тешкоћа које их ометају. Ипак, најважнији задатак, зидање дома, иако уз велике жртве и напоре, остварено је.

Према благајничком извештају, који поднео г. Ђорђе Илић, салдо у друштвеној благајни износи 47.904,23 динара а у благајни управе дома свега 1.802 динара. Осим тога постоји приличан дуг за градњу дома.

Извештај управе Дома поднео је инж. г. Душан Тошић, истичући тешкоће око одржавања, које изискује велике трошкове. Из овог извештаја се види од коликог је значаја дом у културно-просветном животу Новог Сада, јер само у великој дворани било је преко 150 разних приредаба, позоришних и других.

Извештај о Руском отсеку поднео је г. Федор Калишевски, а затим је просветар г. Миодраг Вл. Јовановић дао свој извештај о просветном раду.

Г. Јовановић је говорио о односима соколства према другим организацијама, истичући да је основна мисао соколства југословенство и словенство, а највиши идеал очување националне слободе и народне независности. Просветни рад је био врло разноврстан и многостран. Одржана су бројна предавања, седељке, музичке приредбе, а библиотека је обновљена са великим бројем књига.

Према подацима статистичара г. Милорада Ћирића, бројно стање чланства у малом је опадању, док је, међутим, бројно стање нараштаја и соколске деце у знатном порасту.

Пошто је и претседник Надзорног одбора г. Никола Браца Ивановић поднео извештај, отворена је дискусија. За реч се јавио г. др. Орешковић, који је предложио да се једногласно приме сви извештаји да се управи записнички изрази захвалност на агилном раду у протеклој години. Овај предлог сви су уз одобравање прихватили.

Важно питање било је питање санирања дуга од 400.000 динара код Бановинске штедионице. На предлог претседника г. Тотовића, решено је једногласно да се од 1000 чланова Соколског друштва у Новом Саду нађе њих 400 од којих би сваки дао друштву бескаматни зајам од 1000 динара. Тако би се дуг одмах исплатио а сваке године би друштво, уместо да плаћа камату, враћало зајам 40-орици чланова.

Скупштина је топло поздравила гест г. Ристе Драганића који је изјавио да прилаже Соколском друштву 3000 динара за отплату дуга за дом.

Интимна исповест г. Вилкија о свом пореклу и о својим политичким погледима

Њујорк, 6 фебруара. — Пред свој повратак за Америку, јуче, г. Вендел Вилки дао је једном новинару изјаву у којој је нагласио да је он пореклом Немац, да су се његови стари звали Вилке, и да је његов прадед напустио Немачку пре деведесет година зато што је тамо владала аутократија. Г. Вилки је нагласио да је поносан што у његовим жилама тече немачка крв, али је додао да је велики противник тираније и насилног владања, и да то његово мишљење дели велика већина америчких Немаца.

ОДЈЕЦИ И МИШЉЕЊА

У ЈУГОСЛАВИЈИ НЕМА НИЈЕДНОГ ПРАВОГ КАПИТАЛИСТЕ

У последњем броју „Нове Европе“ г. Перо Блашковић расправља о „Нашем народном сиромаштву“. Између осталог, аутор чланка тврди и ово: „У новинама, и по разним „патриотским“ публикацијама, често се појављују нападаји на инострани капитал у нашој привреди. Те нападаје пишу великим делом људи којима је економска и финансиска структура живота у већем обиму непозната. Страни капитал јавља се код нас не само у индустрији, него и код свих већих радова било које врсте у земљи, због тога што домаћих средстава немамо. Ако се за јединицу у капиталистичком свету узме свота од сто милиона динара, за вођење каквог већег посла, или да би се човек назвао „капиталистом“, онда можемо нажалост утврдити да у Југославији немамо ниједно јединцато лице које би се могло назвати капиталистом, јер наши прваци у индустрији и банкарству не располажу неоптерећеном и расположивом имовином од 100,000.000 динара. Према томе, запиње у нас сваки већи потхват услед помањкања средстава па ако се жели ипак извести посао, морају се потребна средства потражити у иноземству. Тако је у индустрији, тако у банкарству, тако код градње великих мостова, код канализације, електрификације, инондација, и свих обимнијих радова. Па и главни елементи народног благостања, наше шуме и руде, највећим су делом у рукама туђих предузећа и бивају експлоатирани од њих. Шта више, није ту у питању само приватна иницијатива, већ и сама држава иде тим истим путем, будући да ни она за веће инвестиционе радове не може намакнути потребна средства, те прибегава зајмовима. Последњих година се додуше зајмови у иностранству више не чине, али не због тога што нису потребни, већ зато што је државни буџет преоптерећен ануитетном службом огромних државних дугова. Према томе, онај који начелно напада употребу иностраног капитала у нашем економском животу, мора се у првом реду обратити на адресу саме државе, јер је она највећи дужник страног капитала. Али заблуда је и обмана, да страни капитал начелно не ваља. Да држава, јавност, и приватници нису притекли кредиторима у иностранству и позвали их на сарадњу, ми бисмо лако могли постати робљем: ниједан већи рад — ма које врсте — у земљи не би био изведен, па према томе ни онај најсиромашнији сељак, који је у великом броју незапослен, ни као радник не би могао зарадити насушни хлеб. Без учествовања иностраног капитала, ми не бисмо имали данас никакве индустрије. А индустрија не само да прерађује наше сировине, не само да је потребна земаљској одбрани, него су и приходи Министарства финансија великим делом зависни од рада индустрије.

МИР У ЦЕНТРАЛНОЈ ЕВРОПИ И ОБЕЗБЕЂЕЊЕ ПРАВОГ БЛАГОСТАЊА

Како јавља „Трибин де Женев“ из Лондона, генерал г. Сикорски, претседник пољске владе и главни командант пољских трупа, одржао је, недавно, дефиле неких јединица чехословачких трупа у Енглеској (два батаљона пешадије, једне батерије и јединице телеграфиста) и, у присуству г. др. Бенеша, рекао да ће после садашњег рата „пољски и чешки народ интимно сарађивати око одржања мира у Централној Европи, да би обезбедили право благостање“

ПОЛИТИЧКА ХРОНИКА

ПРЕТСЕДНИК ВЛАДЕ Г. ЦВЕТКОВИЋ НЕЋЕ ПРИМАТИ У ПЕТАК

Претседник Министарског савета и заступник министра унутрашњих послова г. Драгиша Цветковић неће примати у петак, 7 о. м., уобичајене посете сенатора, бивших народних посланика и остале публике.

СДС ДОБИЈА ЈОШ ЈЕДАН МИНИСТАРСКИ ПОРТФЕЉ?

Београд, 6 фебруара. — Пошто је, постављањем г. др. Михајла Константиновића за министра правде, положај министра без портфеља при претседништву владе остао упражњен, у овдашњим круговима СДС влада веровање да ће, ако тај министарски положај уопште буде био попуњаван, тај ресор добити СДС. Тако би СДС имала два претставника у влади.

„НАРОДНА ПРАВДА", ОРГАН МИНИСТРА Г. ДР. КУЛЕНОВИЋА, О ПРОБЛЕМУ ХЕРЦЕГ-БОСНЕ

„Народна Правда", орган министра шума и рудника г. др. Куленовића, осврће се поново на проблем Босне и Херцеговине, и потврђује писање „Обзора": да Хрвати никада не би пристали на то да већи део Херцег-Босне уђе у састав Српске бановине, док ни Срби никако не би пристали на то да Херцег-Босна уђе у састав Бановине Хрватске. Излаз је, дакле, или подела Херцег-Босне између Срба и Хрвата, или посебно уређење Босне и Херцеговине. Муслимани су против цепања Босне и Херцеговине, и зато траже да се, у њеним историским границама, од Босне и Херцеговине образује четврта јединица. Они који се залажу за посебан положај Босне и Херцеговине раде и за Србе и за Хрвате, и код њих мора вазда постојати свест да се не може радити против Срба или Хрвата а да се истовремено не ради и против интереса Босне и Херцеговине. Загреб и Београд могу само помоћи. Ако би се радило против Београда и Загреба, Босна би постала поприште борби које би је упропастиле.

СТАНОВИШТЕ СДС О ДАНАШЊОЈ ПОЛИТИЧКОЈ СИТУАЦИЈИ

На конференцији СДС у Загребу главни секретар г. Сава Косановић, сенатор, овако је формулисао становиште СДС према данашњој унутрашњој ситуацији: СДС је била онај муњовод кроз који су пролазиле све муње, и тако спречила да се упали кров државне зграде. СДС је још раније заступала становиште да треба што пре спровести изборе. Да данас имамо Народну скупштину и Хрватски сабор, многе грешке би биле избегнуте, имали би вентил народног расположења, а добили би и слику правог народног расположења.

НЕСЛОГА СРБА И ХРВАТА У САРАЈЕВУ

Заузимањем новог бана Дринске бановине г. Михалдића требало је, ових дана ,бити формирано ново градско претставништво у Сарајеву, у које су требали ући претставници свих странака које помажу данашњу владу. Међутим, због два потпретседничка положаја, именовање новог градског већа, скоро већ сасвим перфектно, у последњем моменту је осујећено, јер у том питању није могло доћи до сагласности. Г. др. Милан Гојкић, један од претставника радикала у Босни, упутио је у „Југословенској [illegible] апел на [illegible] та и то питање паметно и праведно реше.

Одлуке синоћње седнице Градског већа

У име Градског већа претседник општине г. др. Петровић изразиће претседнику владе г. Цветковићу признање за његов заслужан рад поводом двогодишњице његове владе

Синоћ је, у малој дворани Спомендома, одржана седница Градског већа, на којој је имало да се решава о многим важним комуналним питањима. Седницу је отворио претседник општине г. др. Милош Петровић; пре прелаза на дневни ред рекао је неколико топлих речи поводом двегодишњице владе г Драгише Цветковића. У свом говору претседник општине г. др. Петровић је, поред осталог, рекао:

— На данашњи дан пре две године г. Драгиша Цветковић добио је мандат да састави владу са задатком да оствари споразум између Срба и Хрвата. Свако ко је пратио политички рад у нашој земљи и ко је чак и учествовао у том раду, са скепсом је гледао на резултат ових настојања, јер није нико веровао да ће се у томе успети, иако је свако желео да се већ једном уклоне неспоразуми између Срба и Хрвата који су све више продубљивали јаз између два братска народа.

Г. Цветковић је, продужио је г. др. Петровић, успео. Он је успео да улије поверење партнерима на хрватској страни у своје искрене намере и тако је дошло до историског 26 августа, када је склопљен споразум. Од коликог је то било значаја, видимо по томе што се од тога дана консолидују наше унутрашње прилике а наш углед на страни огромно је порастао. А чињеница да смо у данашњем тешком стању које влада у свету могли да останемо неутрални и у миру такође је једна од великих заслуга претседника владе г. Драгише Цветковића.

Већници су бурним одобравањем поздравили говор г. др. Петровића и једногласно га овластили да у име већа изрази претседнику владе г. Цветковићу признање за његов заслужан рад.

НАБАВКА ЦЕМЕНТА ЗА ПОТРЕБЕ ГРАДА

После тога прешло се на дневни ред. Решавано је прво осам предмета које је реферисао начелник Техничког одељења инж. г. Лазар Поповицки. Тако је, између осталог, решено да се за потребе града набави потребна количина цемента која износи 285 вагона. Веће је примило предлог да се куповина одмах закључи по садашњој цени од око 66 пара по килограму.

Решено је да се неколико старих локомобила и мотора прода на лицитацији а затим је донесена одлука да се Градском привредном предузећу уступи кредит од 300.000 динара за куповину једног камиона који ће употребљавати градска апровизација и град а касније ће бити искључиво својина града.

У погледу резутатла лицитација за набавку камена за одржавање и изградњу улица решено је да се прихвате две понуде од укупно 4000 кубних метара а за осталих 5000 кубних метара да се распише нова лицитација.

ПИТАЊЕ ОДБРАНЕ НОВОГ САДА ОД ПОПЛАВЕ

У вези са питањем одобрења правилника за одбрану од поплаве десне обале Дунава, који треба да иде на одобрење надлежном министарству, говорио је претседник општине г. др. Петровић, који је дотакао питање одбране од поплаве Новог Сада.

— Читали смо у новинама, рекао је г. др. Петровић, да Дунав у Мађарској плави. Ми смо у погледу одбране од поплаве на левој страни Дунава све учинили, тако да је одбрана са те стране обезбеђена. Опасност Новом Саду прети опет са футошког атара, јер део око Рихтеровог салаша није осигуран. Због тога смо обратили пажњу Техничком одељењу Банске управе да се предузме све како Нови Сад не би опет добио воду с леђа са туђег атара. Ми смо учинили све да нам се не би после пребацивало да смо ми криви.

После тога веће је решавало о измени услова са Југошкодом за испоруку кланице. Решено је да се услови мењају уколико буду промењене законским путем минималне наднице, а такође је прихваћен и услов да се због новог клиринШког споразума којим су повишени курсеви марке и чешке круне изврши исплата 80 од сто од погођене цене фирми унапред до 31 марта о. г. док се, према новом клиринШком споразуму, исплате из раније склопљених уговора могу вршити по ранијем курсу. На ову своту фирма ће дати гарантно писмо

УНАПРЕЂЕЊЕ ИНЖ Г. ЛАЗАРА ПОПОВИЦКОГ

Решавано је, затим, о неким предметима управне природе које је реферисао градски саветник г. Радошевић.

Веће је једногласно решило да се начелник Техничког одељења инж. г. Лазар Поповицки унапреди у четврту групу првог степена, пошто је испунио услове предвиђене законом.

Решено је, затим, у седам случајева, да се исплати вредност одузетог земљишта појединим власницима од којих је одузето за регулисање појединих улица

Одбијена је молба Мушке гимназије да се земљиште на коме је ђачко игралиште препише на њу на вечито. Затим је овлашћен претседник општине са одбором да ступи у погодбу са Српском банком д. д. у Загребу ради откупа цигљане на Темеринском друму.

ГРАДЊА ЗГРАДЕ ЗА ШТАБ ПОТИСКЕ ДИВИЗИЈЕ

У вези са дописом команде Прве армиске области о зидању зграде за штаб Потиске дивизије, решено је да се овласти претседник општине за преговоре са Државном хипотекарном банком о зајму у износу од 12,000.000 динара потребних за градњу те зграде, која би се подигла на месту где је сада Возарски ескадрон у Кисачкој улици. Ануитете за овај дуг плаћале би војне власти у облику кирије граду.

КУЛТУРБУНД ПОДИЖЕ МОДЕРНУ БОЛНИЦУ

Од ванредних гачака било је питање уступања земљишта Културбунду за градњу модерне болнице. У вези с тим говорио је градски већник г. Хам који је изнео намере Немачког просветног савеза који жели да подигне модерну болницу са 300 кревета и најмодернијим уређајем. Истичући потребу решавања социјалних питања г. Хам је нагласио да се осећа велика потреба за болницама а Културбунд, подижући ову болницу, жели да докаже своју вољу и спремност да и немачка народносна група допринесе једну установу која ће служити свима подједнако.

Веће је затим једногласно донео одлуку да се за подизање болнице продаје градилиште иза војничког гробља у Војводе Книћанина улици, и то по повлашћеној цени од 200 динара по квадрату.

После тога решавано је неколико молби појединих новосадских грађана, па је претседник г. др. Петровић седницу закључио.

Крајем идуће недеље Саветодавни одбор за банкарство почеће рад на доношењу законских мера у циљу санирања нашег банкарства

Београд, 6 фебруара. — Сазнаје се са добро обавештене стране, крајем ове недеље састаће се Саветодавни одбор за банкарство при Министарству трговине и индустрије. Овом састанку неће присуствовати делегати бановине Хрватске. Наиме, Бановина има свој посебни Одбор, који је заседао прошле недеље. Током идуће недеље имао би се одржати први састанак једног ужег одбора, односно Координационог одбора за банкарство, који би био састављен од пет претставника ван бановине Хрватске и 5 претставника Бановине. Након овог састанка Координациони одбор за банкарство имао би за најкраће време да проучи најактуелнија питања из домена нашег банкарства и да на основу тога предложи доношење потребних законских мера.

Како „Југословенски курир" сазнаје, поменути одбор имао би да спреми Уредбу о регулисању послова са улозима на штедњу код државних новчаних завода, а вероватно и код приватних новчаних завода. Као друго питање долази на дневни ред Закон о банкама, који има у првом реду да регулише питање пласмана, да појача надзор над управним и надзорним одборима и да утврди њихову одговорност и најзад питање примене законских прописа из Трговачког закона, који се односе на ликвидацију постојећих и оснивање нових новчаних завода у земљи.

Доношењем ових потребних закона био би ударен основни темељ плану који се припрема у циљу санирања нашег банкарства и новчаног тржишта. Без доношења ових потребних закона не може се ни помишљати на једно трајније регулисање нашег банкарства и новчаног тржишта.

СЛОГИНА СТРАНА

ВЕЛИЧИНА НАШИХ ЗАДАТАКА

Када се рат сврши, наш народ ће морати, у целој домовини, на свима пољима, предузети велике радове који ће сви имати за циљ: учвршћивање наше државе, побољшање нашега положаја, рационално искоришћавање свих наших богатстава, културно, економско и социјално подизање нашега народа који је крвавим борбама ослободио своју лепу земљу и који има доста врлине, поред мана које се могу ублажити и умањити. Кажемо: после рата зато, јер се за време трајања рата не могу спроводити велике реформе, од највеће важности. Али после, ако нам је стало до тога да сачувамо све тековине које имамо — морамо те реформе спроводити без одлагања, одлучно, на научној бази, и поштено. Свугде се грешило у Европи, па и код нас. Овај рат је показао како се скупо плаћају погрешке ранијих покољења: крвавим жртвама, тешко стеченим милијардама, искушењима и патњама.

Потпуно паметно уређење државе, по свима принципима науке и човечанске мудрости, и срећно човечанство у животу није могуће: због људске слабости и несавршености. Главне сметње су егоизам, корупција, протекција, клике итд. Ми видимо како је културни свет поделен, што се виче погледа на начин управљања: демократија — диктатура — комунизам. Најбољи начин да се добро влада био би онај што су још стари Грци желели и, понекад, спроводили: владавина најбољих. Али то је у модерно доба — када учествују најшири слојеви, или кад се приграби диктаторска власт — врло тешко. Сада се често чује: слабост демократије. Па ипак, чини се да би најбољу форму владавине (владавину најбољих) могла дати демократија, али демократија обуздана, с мало диктаторског елемента: више власти одабранима него најширој маси. То би се могло удесити.

Без обзира на форму владавине која мора бити паметна и поштена, потпуно очишћена од корупције, протекције, клика — ово би били наши народни задаци: 1) подизање културног и хигијенског нивоа (васпитање широких маса, уклањање социјалних болести: туберкулозе, маларије, сифилиса, алкохолизма). У вези с тим, увођење социјалне правде, слободе штампе, збора итд. 2) Амелиорација, исушавање, добивање новог земљишта. Ту има код нас врло много могућности. Затим пошумљавање, подизање канала, регулација река (Морава ,Нишава, Јегејско Море, Дунав, Сава). 3) Поправљање начина обрађивања земље. По рачуну стручњака наша земља би могла давати два пута већу количину жетвеног приноса. Подизање и осталих грана пољопривреде 4) Подизање саобраћаја: друмова, железница. 5) Узимање свих богатстава државе: индустрије, рударства у наше руке. б) Друге реформе: изједначење календара, помагање брака и породице с много деце итд.

Ако би се израдио паметан програм, и ако би се по њему радило, наш народ би могао да има нову ренесансу. Томе се можемо надати тим пре што сада имамо измирење с Хрватима, што су сада сва три племена на послу око учвршћавања државе.

Н. П.

Соколи

Ишао Соко на излет по планинама и у висини, на дрвету, спази птицу сокола. Радосно му рече:

— Здраво, соколе! Је ли истина, како каже песник, да сте ви сада тако ретви, да су вам гнезда само у приповетци?

— Соколи су само међу људима ретки, одговори му птица мирно. Ви као да сте се уморили, изгубили оне наше врлине: јунаштво, неустрашивост, дрскост, челичну вољу да се постигне оно што се хоће. Ви сте пропустили да постанете соколска нација. Тргните се, соколите се — није доцкан.

Последњих дана кудељне пијаце су оживеле

Прва половина месеца јануара протекла је у мирном расположењу. Услед божићних празника, а и због великих мразева довоз на кудељне пијаце био је прилично ограничен. Тражња готове робе била је, међутим, већ првих дана у новој години прилично велика, тако да је формирање цена нагињало чврстој тенденцији. Домаћи гребенари су откупили сву робу довезену на пијаце, и то по већој цени од оне коју су плаћали извозници.

Одмах после божићних празника наше кудељне пијаце су оживеле. Иако се сматрало да су залихе готове робе прилично ограничене, довози су били прилично обилни. Купаца је било у довољном броју. Поред домаћих гребенара као купци појавили су се и претставници увозничких држава, углавном из Енглеске и Немачке. Међу купцима развила се прилична конкуренција, што је изазвало изразито чврсту тенденцију. Ипак до закључака у већим количинама није дошло, јер продавци нису имали израђене робе у довољној количини. Продавци су се осим тога уздржавали од понуде у нади да ће доцније постићи још веће цене. Кудељна пијаца у Оџацима закључена је 18 јануара у знаку чврсте тенденције.

Као врло занимљиву појаву треба споменути, да је чврста тенденција готове робе повукла за собом и знатан пораст цена кудељне стабљике. За стабљику наиме, плаћа се цена од 250 динара па и нешто више за 100 кгр. Ово је досада највећа цена која се уопште плаћала за кудељну стабљику и она је већа од цена у доба коњунктуре 1924 године.

Крајем месеца јануара расположење купаца створило је још повољнију ситуацију. Готова роба тражи се како од стране домаћих гребенара и предионица тако и од стране иностраних увозника. Исто тако тражи се и кудељна стабљика пошто ће се већ у првим пролећним данима, уколико то време допусти, отпочети са мочењем и израдом стабљике.

У току недеље, међутим, није дошло до закључака већих послова. Извозна одобрења могу се добити само за извоз у Немачку. Поједини извозници добијају дозволу за унапред одређену количину. Удружење извозника кудеље сматра да не би требало за поједине извознике одређивати извозне контингенте, већ да они извозе према својој могућности у оквиру целокупног одобреног контингента. Почетком идућег месеца одржаће се у Дирекцији за спољну трговину конференција на којој ће се узети у претрес питање извоза кудеље. То питање добија важност већ и због тога што се на меродавном месту мисли да су залихе израђене кудеље стварно мање од својевремено процењених залиха у количини од 3.500 вагона. То је вероватно и разлог да се не одобрава извоз у друге државе осим у Немачку, за коју је одобрен извозни контингент од 2.000 вагона? Према непроверених информацијама, узето је у проучавање и питање принудног откупа кудеље, да се на тај начин ставе у промет сви вишкови преко домаће потребе и да се спречи даља спекулација.

Нашој кудељној производњи посвећује у последње време нарочиту пажњу и Министарство пољопривреде. Оно има у програму проширење производње кудеље и лана и на подручјима јужно од Саве и Дунава. Министарство пољопривреде тражи због тога кредит за подизање 26 кудељара и шест ланара. Кудељаре би се подигле у Поморављу, а ланаре у Мачви и Босни.

О кретању цена на дан 25 јануара Савез трговаца и приређивача кудеље издао је следећи билтен: I-а сељачка кудеља 21—22, II-а сељачка кудеља 20—21, I-а вијана кудеља 25—26, II-а вијана кудеља 24—25, полувијана кудеља 23—24, I-а кучине од вијане кудеље 15—16, II-а кучине од вијане кудеље 13—14, сељачка кудеља бр. 5 30—31, брада чешљане кудеље бр. 5 25—26, чешљана кудеља бр. 6 32—34, брада чешљане кудеље бр. 6 27—28, немочена кудеља 17—18, немочена кудеља куч. 10 до 11, I-а куч. од чешљ. кудеље 16—17.

Србобрански учитељи отворили кухињу за исхрану сиромашне школске деце

Србобран, 6 фебруара. — Србобрански учитељи, на челу са управитељем г. Милорадом Курјачким, покренули су акцију за оснивање једне кухиње за прехрану сироте школске деце. Деца, која су махом врло сиромашна и далеко настањена, немају могућности да добију сваки дан топао ручак, нарочито у ове зимске дане. Акција је дала одличне резултате: скупљено је 21.000 динара у готовом новцу; затим: 16 мц. пшенице, 12 м. брашна, око 100 кг. масти, 10 метара кромпира, око 4 метра пасуља и метар лука. Учитељи врше и даље сакупљање прилога, а Србобранци врло издашно помажу ову хуману замисао. Кухиња већ ради и прехрањује око 200 школске деце у школи Св. Саве, а такође помаже и кухињу у Штросмајеровом клостеру, која је под управом шефа Поликлинике др. Зденке Кеслер-Бабић. У припреми је да учитељски колегиум и учитељски хор приреде ускоро елитну забаву у корист „Насушног хлеба", коју ће организовати учитељ г. Мића Којин, хоровођа учитељског хора.

Т. М.

IN MEMORIAM

Др. Јован-Јоца Бекљанов, адвокат

После краћег боловања умро је у Београду др. Јован Бекљанов, адвокат из Сомбора. Сахрањен је на Новом гробљу са војничким почастима, као резервни официр.

Погребу су присуствовали, сем деце, рођака и пријатеља, још и претставници Главног одбора Савеза земљорадника, на челу са секретаром г. Лазаром Трклом, као и претседник месног одбора Савеза земљорадника из Сомбора г. Стеван Бељански-Гога.

Покојник је рођен у Острову, крај Ковина, у Банату, 30 августа 1885, у честитој и угледној занатлиској фамилији. Његови преци су се доселили из Русије, са Дона, око 1760, у Ковин. Они потичу од чувене руско-козачке фамилије Бакланова. Гимназију је учио у Панчеву и Новом Саду, где је, 1906, матурирао. За време студија узима видног учешћа у раду српске националне омладине. Као адвокатски кандидат ради у чувеној српској адвокатској канцеларији др. Мандића у Пешти. Жени се са пок. др. Олгом Нинчић, лекаром, — сестром од стрица г.г. др. Велизара и Момчила Нинчића. Још као млад правник и адвокатски кандидат много се истицао у расправљању економско-финансиских проблема. По Ослобођењу ставља се на расположење нашој влади у Београду, која га је поставила за секретара прве класе Министарства финансија. Већ првих дана поверавају му важне послове; јула 1919 у својству специјалног изасланика Министарства финансија, био је постављен за главног повереника за Бајски Трокут. Кроз две године његовог савесног и поштеног рада у Бајском Трокуту стекао је много признања од наше владе и целокупног грађанства Бајског Трокута.

После евакуације, у августу 1921, у истом својству ради код Окружне финансиске управе у Сомбору. У то време му умире супруга и остаје удов са двоје деце. Убрзо затим даје оставку, наставља адвокатско-кандидатску праксу. 1923 отвара адвокатску канцеларију у Сомбору, где је радио као адвокат све до своје смрти.

За собом оставља стару мајку и двоје деце, Угљешу, дипломатско конзуларног правника Министарства иностраних послова, и Бојку, сликарку, која је месец дана пред његову смрт приредила изложбу својих сликарских радова у павиљону „Цвијете Зузорић" у Београду.

Покојник је био велик идеалиста, а никада материјалиста, па је и умро као сиромах иако богат умом и срцем. Био је познат као одличан познавалац економско-финансиске науке и сродних проблема.

Био је човек ретке културе и интелигенције. И као практичан правник показао је лепе способности. Био је осећајан, нарочито према сиромасима, па је многе и бесплатно заступао.

Када је имао новаца, често је давао невољнима, мислећи да ће тако загладити беду.

Задњих десет година узимао је видног учешћа и у политичком животу. Као припадник Земљорадничке странке био је кандидован за посланичког кандидата у Срезу сомборском на земаљској листи г. др. Влатка Мачека у Сомборском срезу.

Био је велики љубитељ уметности, а нарочито сликарске.

(в.)

Концерт Музичког друштва у Крагујевцу

Музичко друштво одлази у суботу, 8 о. м., у Крагујевац, где приређује свој вокални концерт у Официрском дому, а сутрадан, у недељу, певаће у православној цркви на литургији. После врло успеле певачке манифестације у Старом Врбасу, Музичко друштво наставља да спроводи свој програм приређивања јавних концерта и екскурзија, те као први наредни циљ долази Крагујевац.

Мешовити хор Музичког друштва полази на турнеју са 70 певача. Хором диригује г. Рикард Шварц. У Крагујевцу певачима се спрема врло леп и свечан дочек, а њихова песма и уметност претвориће се у срдачну и искрену манифестацију братства и љубави Војводине и Шумадије. Програм концерта је врло одабран и несумњиво да ће бити изведен на опште задовољство. На пут се полази у суботу, 8 о. м. београдским путничким возом, у 8.24 часова.

Врачара која је за 5.000 динара гарантовала пород младом брачном пару

Пред истражног судију у Новом Саду стала је једна жена и рекла:

— Затворите ме јер сам скривила!

Изненађеном судији она је затим причала да је родом из Горњег Ковиља, али сада живи у Нерадину (Срем). Зове се Бојана Димитров.

После тога изјавила је како је код ње пре неколико месци дошао један млад брачни пар који се тужио да нема деце и тражио од ње да им за извесну новчану награду врачâ, не би ли ипак добили деце.

Бојана је, како је испричала истражном судији, пристала да враца и тражила је неки „предмет“ помоћу кога би могла да истера „чине“. Тај „предмет“ били су разни поклони и новац у износу од око 5.000 динара, које је успела да измами од тог младог брачног пара.

После врачања млади пар је био срећан, јер је очекивао да ће ускоро добити сина. Међутим, месеци су пролазили а сина „ни од корова“, тако да су младенци најзад увидели да су преварени и поднели пријаву жандармерији. Како је Бојана осетила да јој се нешто спрема, претпоставила је да је боље да се сада пријави истражном судији него да падне у руке жандармерији. Зато је дошла у Нови Сад, али се обратила на криву адресу, јер је за њу надлежан суд у Сремској Митровици. Због тога је упућена истражном судији у Сремску Митровицу, где ће поновити своју причу.

Претстоје ли Новом Саду нове поплаве?

Ако би се нагомилани лед у Мађарској изненадно покренуо

Дунав код Новог Сада могао би да порасте на преко шест и по метара и да се излије из корита

Катастрофални излив Дунава у Мађарској, где су поплаве узеле незапамћене размере, од својих почетака, сасвим природно, угрожава и ове крајеве код нас. Огромна количина воде у горњем току Дунава устремила се наовамо и прети изненадном и катастрофалном навалом, која би могла и за Нови Сад да буде од недогледних последица, можда ништа мањих од оних које су га задесиле прошлог пролећа. Треба имати у виду да је максимални водостај код Будимпеште, 1923, био 684 см, а данас је прешао 700! Колику опасност ова огромна нагомилана вода претставља за цео низводни ток Дунава од Пеште наовамо није потребно истицати. Тврди се да су се тврђаве од леда на Дунаву у Мађарској простореле у дужини од око 100 км., што је сасвим вероватно, јер само толико велике наслаге могу да задрже воду у количини у којој се горе нагомилала. Воду коју добијамо у овом делу Дунава претстављају количине које се изливају изнад и са стране ових наслага леда или које протичу кроз мање, тренутне продоре. Отуда, док вода код Пеште непрекидно расте и све више се излива, код Новог Сада је час виша, час нижа, али углавном показује тенденцију опадања, већ према томе како долазе поједини већи и мањи таласи продирући преко леда у Мађарској.

Тако је водостај Дунава код Новог Сада од 1 до 2 о. м. порастао за 26 см. и постигао висину од 356 см., али је до 3 о. м. већ опао за 32 см., на 324, до 4 о. м. је опао још за 8 см., на 316. Међутим, 5 о. м. Дунав је код Новог Сада порастао за 11 см. (на 327), али је до данас ујутру већ опао за 5 см. и пао на 322 см. Ово незнатно повишење у току јучерашњег дана може да се објасни појавом на Дунаву код Даља, где је изненадно дошло до промене. Наиме, Капетанија пристаништа у Вуковару телеграфски је јуче известила Капетанију пристаништа у Новом Саду да Даљ јавља да се одвалио нагомилани лед и да велике количине плове Дунавом. Услед тога нагомилана вода се потиснула и код Новог Сада се осетио пораст. Међутим, овај лед требало је већ да стигне до Новог Сада, што се није десило. Из тога може да се закључи да се овај лед опет негде зауставио, што би оправдала и чињеница да се продужује опадање воде.

Какве ће се реперкусије јавити на Дунаву код Новог Сада услед великих количина нагомиланог леда у Мађарској и огромних количина заустављене воде, које ће морати да се спусте Дунавом, зависи од тога да ли ће отицање ове воде наступити постепено или изненадно, нагло. Ако би се лед спуштао у етапама, вода би постепено притицала и не би унела значајних последица у овом сектору. Међутим, ако би температура опала и ако би наступиле кише, нагомилани лед могао би одједном у маси да се покрене. У том случају водостај код Новог Сада нагло би могао да порасте за преко три метра и да се подигне изнад шест и по метара, како предвиђају добри познаваоци ситуације на Дунаву, који су нам и данас приказали све ове могућности. Такав високи водостај, који је неминовно везан и са поплавама, о чему се у Новом Саду свакако већ сада мора д аповеде рачуна, могао би да потраје три, четири па и пет дана. Међутим, за разлику од прошлогодишњих сличних момената, ове године је ситуација повољнија, јер, засада бар, Тиса и Сава, чији је водостај знатно мањи него у времену прошлогодишњих поплава, не чине притисак на Дунав у овој области. Упротивном би вода могла да порасте знатно изнад мере горе означене, у случају кад би се сва нагомилана вода у Мађарској одједанпут сручила овамо. Међутим, разуме се, све се ово условљава тиме да на Тиси не наступи промена. На њеном горњем току има још леда. Ако би се овај отиснуо истовремено када и лед на Дунаву, услед нагло повишеног водостаја, и њен притисак на Дунав би био већи, па тиме и водостај код Новог Сада.

Редовно купање у Новосадској јодној минералној води чува Ваш организам од реуме

Пожар у кудељари у Чибу

Чиб, 6 фебруара. — У сушари кудеље Михаила Гратиса јуче је изненада избио пожар. Изгорела је прилична количина кудеље, тако да се штета цени на око 20.000 динара. Спроведеном истрагом утврђено је да је пожар проузроковала варница која је искочила из усијане цеви. Кудеља је била осигурана. (Дан)

Број: 54-1941.

ОБЈАВА

Објављујем да ово двоје желе склопити брак:

Младожења: Анђелић Ђорђе, неожењен, ратар, православне вере, рођен 20 октобра 1913 г. у Жабљу, место становања Нови Сад, Кисачка 54, име родитеља Анђелић Милош и Керић Драгиња.

Невеста: Чубрило Софија, неудата, домаћица, православне вере, рођена 14 фебруара 1920 г. у Рудом Пољу, место становања Бела Лоза, име родитеља Чубрило Дмитар и Бајић Милија.

Позивам све оне, којима је позната каква законска препрека за склапање брака горе споменутих или каква околност, која искључује њихов слободан пристанак, да ми то пријаве непосредно, или путем оне општинске управе, односно матичара, код којега је ова објава истакнута.

У Новом Саду, 5 фебруара 1941 г.

Клицин
држ. матичар

Предавање г. др. Борислава Благојевића О КАРАКТЕРИСТИКАМА РЕДОВНОГ ЗАКОНСКОГ НАСЛЕДНОГ РЕДА ПО ВОЈВОЂАНСКОМ ПРАВУ

У свечаној дворани Трговинско-индустриске и занатске коморе, у приредби Правничког удружења, одржао је јуче по подне, у 18 часова, своје предавање г. др. Борислав Благојевић, професор универзитета на Правном факултету у Суботици, о теми: Карактеристике редовног законског наследног реда по војвођанском праву. Предавању је присуствовао велики број најугледнијих новосадских правника и нарочито велики број судија Касационог суда. Предавање је отворио претседник Касационог суда г. др. Јован Савковић, поздравивши предавача који се по други пут одазива позиву Правничког друштва из Новог Сада у циљу успостављања што тешње везе између Правног факултета у Суботици и војвођанског правништва.

Г. др. Борислав Благојевић

У своме предавању предавач је нагласио да се законски наследни ред либералистичког буржоаског друштва, заснованог француском револуцијом, одликује трима битним карактеристикама: независност законског наследног реда од пола лица у питању, од припадништва једној одређеној лози и од квалитета добара која сачињавају заоставштину. Међутим, показано је да војвођанско наследно право садржи отступања од ове треће битне карактеристике. У Војводини постоји двојност законског наследног реда, све према томе да ли се у заоставштини налазе добра која се сматрају старином, имовином од гране, или добра која се сматрају тековином. Отуда, у војвођанском праву пре него што се да одговор на питање ко је наследник у конкретном случају, мора се најпре одговорити на питање каквог су квалитета добра која сачињавају заоставштину.

У даљем току свога предавања, предавач је изнео критериуме за разликовање старине и тековине, показао како се у конкретном случају долази до одређивања вредности које се сматрају као старине, изнео однос који постоји између ова два дела заоставштине и, најзад, изложио сам ред који се има применити на једну или другу врсту добара. Сва излагања су, углавном, била заснована на основу постојеће судске праксе војвођанских судова. Притом је аутору био циљ да покаже да ова пракса претставља, када се са гледишта теорија посматра, један логичан и сређен систем, систем, у коме, истина, по мишљењу предавача, има и грешака које би судска пракса требало убудуће да отклони, али који ипак по својој целини не уступа од оних законских наследних система који су конструисани у позитивним правима.

Ово предавање биће отштампано у „Правничком гласнику“, органу Правничког друштва у Новом Саду.

Највеће је задовољство имати најчувенији РАДИО апарат светске марке

PHILIPS

с којим ћете се снабдети у познатој продавници

„RADIO-CENTAR“ ARNOLD IŽAK

NOVI SAD, KRALJA PETRA II UL., 62

која уједно врши ЗАМЕНУ свих апарата као и ОПРАВКУ свих врста и типа апарата најсолидније и по најповољнијим условима.

Вуци у Молу

Мол, 6 фебруара. — Мештани чији се салаши налазе у непосредној близини реке Тисе, опазили су ових дана више вукова, који су долазили из оближње шуме. Тако је један усред дана упао у двориште чувара долме с. Јефте Мркшића те се почао клати са псима. Укућани су смели да изиђу тек онда када су га пси одвијали. Вукови су такође запажени и у петровоселском атару. Ни најстарији људи не памте да су вукови долазили у ове крајеве. Власти ће организовати хајке.

АПОЛО
Велики криминални филм
Тајна собе број 111
У гл. ул. Лазар Марија, Јавор Пал, Терж Јене

ОДЕОН
Духовита мађарска комедија
Срце говори
У гл. ул. Кабош Ђула, Турај Ида Пагер Антал

РОЈАЛ
Сензационална борба између полиције и гангстера
Радио патрола
I део

РЕКС
Ерол флин и Бете Девис у супер филму
На заповест краљице

ПАЛАС КИНО - Поштанска 7
данас приказује премијеру духовите пикантне шлагер комедије
Моја кћи то не ради
Жералдина Кат, Ралф А. Робертс, Е. в. Телман, Л. Карштенс

Градски биоскоп Суботица
ВЕЛИКА САЛА
АЛКАЗАР
ГОРЊА САЛА
ОКРУЖНИ УРЕД
Власта Бурјан

Мали огласи

ЗОРА
витамин-хормон крем за лице — рекорд производње козметике ЗОРА, парфимерија, Нови Сад, Такурдићева палата, телефон 34-17. (527)

ЛОКАЛ
са стелажама или без, издаје се одмах у центру града у најпрометнијој улици, Упитати у администрацији ДАНА. (523)

Болоња је у недељу победила свог великог ривала, Јувентуса, са 1:0, па и даље води у првенству Италије.

Орт. познати мађарски тренер, који је ранијих година дуже времена боравио у Чилеа, вратиће се ускоро поново у ову јужноамеричку државу у истом својству.

Футбалску Олимпијаду 1942 г. хоће да организују Сједињене Америчке Државе. У том смислу упућен је захтев Фифи.

Седница Управног и Казненог одбора НЛП-а одржаће се данас, у среду, у потсавезним просторијама.

С. к. Рудар, из Врдника, одржао је своју редовну скупштину на којој је изабрана нова управа на челу са г. Васом Миловановићем.

СПОРТ

Борбе о бодове у Хрватској лиги

Наредно коло првенства у Хрватској лиги нема сусрета од одлучујуће важности

У недељу се у Хрватској лиги наставља са првенственим борбама. У Загребу се сатају два пара клубова: Грађански — Железничар и Конкордија—Бачка: у Осеку Славија — ХАШК; у Сарајеву САШК — Хајдук, и у Сплиту Ск Сплит — Славија — Вараждин.

Ово коло, дакле, неће имати одлучујуће сусрете будући да ниједан недељни пар није састављен од главних претендената на место првака. Свугде је наиме, већ унапред предвиђена сигурна „жртва", како код сусрета Грађански—Железничар и Конкордија — Бачка, тако и, вероватно, код сусрета САШК — Хајдук. Ту се свугде, под нормалним околностима може очекивати победа Грађанског, Конкордије и Хајдука.

Иако остали сусрети неће бити од одлучне важности по врх таблице првенства, неколи ће ипак бити доста занимљиви. ХАШК и осечка Славија, који се састају у Осеку, биће сада равно правни противници услед опадања Хашкове форме, чиме су се академичари по снази изједначили са Осечанима. Ту је тешко предвидети победника. И најзад, још један пар је прилично изједначен. То је Ск Сплит — Славија (Вараждин), који се састаје у Сплиту Сплићани су додуше у предности с обзиром на то што играју на своме терену, али и поред свега тога може се рачунати на отпор Вараждинаца, којима, као и Суботичанима, „ноге висе" ван лиге.

Средњошколске спортске вести

Првенство средњих школа у пинг-понгу

Новосадски средњошколци су одлучили, да у току фебруара и марта одрже своје првенство у пинг-понгу. За такмичење су се до данас пријавиле екипе Трговачке академије, Реалне гимназије Краља Александра Првог и Друге мушке гимназије. Очекује се још пријава претставника Средње техничке школе.

У недељу је одржан први меч. У Трговачкој академији су се састале екипе Друге мушке гимназије и Трговачке академије. За гимназију су играли Фридлендер, Ђорђевић и Гедулдиг. Боје Трг. академије су бранили Ћирлић, Јовановић и Тамаш. Последњи су убедљиво успели да савладају репрезентанте Друге мушке гимназије са 5:2.

Технички резултати сингл партија: Тамаш (ТА)—Гедулдиг (Др. гимн.) 21:19, 18:21, 21:12; Јовановић—Ђорђевић 21:19 21:17; Ћирлић—Фридлендер 21;15, 21:19; Ћирлић—Гедулдиг 21:23, 21:14, 21:14; Јовановић—Фридлендер 15:21, 11:21; Тамаш—Фридлендер 22:20, 14:21, 16:21; Ћирлић—Ђорђевић 21:17, 21:19.

Најбољу игру дао је Ћирлић. Класификација осталих: Фридлендер, Јовановић, Тамаш, Гедулдиг и Ђорђевић.

Термини за остале мечеве нису још одређени. Али, како изгледа, у недељу 9 о. м. састаће се екипе гимназије Краља Александра Првог и Друге мушке гимназије. Прву гимназију ће, вероватно, заступати Екрес, Поповић, Филеп и Ћирић. Друга гимназија ће извести екипу која је подлегла Трговачкој академији.

Ст.

Полутеретни ауто марке „Фрамо" носивости до 2000 кгр. продаје се. За услове обратити се Штедионици Дунавске бановине, Нови Сад

СРПСКА ПРАВОСЛАВНА ЦРКВЕНА ОПШТИНА У НОВОМ САДУ

Број: 17/1941

СТЕЧАЈ

Српска православна црквена општина новосадска расписује овим путем стечај на место дневничара за канцеларијске послове.

Служба је привремена за годину дана. Принадлежности за ту годину дана износе 1000.— динара месечно.

Компетовати могу само она лица која испуњавају све услове из чл. 174 Устава Српске православне Цркве.

Првенство имају млађе снаге са најмање свршеном средњом школом — матуром — а родом су Новосађани.

За ближа обавештења обратити се на Управну канцеларију црквене општине, Пашићева улица бр. 4/I за време званичних часова.

Молбе се таксирају са 5.— динара црквеном таксом а сваки прилог са по 2.— динара црквеном таксом.

Молби се прикључују ова документа:

1) крштеница
2) школско уверење
3) уверење о владању — да није суђен, осуђиван и да није под истрагом,
4) уверење о досадашњем службовању,
5) уверење лекарско.

Само прописно таксиране и потребним документима снабдевене молбе примаће се до 15 II 1941 године у писарници црквене општине, Пашићева бр. 4/I за време званичних часова.

Из седнице Управног одбора Српске православне црквене општине новосадске, држане 17 (3) јануара 1941 године.

ПАНТА Ж. ПАЛАНЧАНИН с. р.
в. д. секретара

ЈОВАН ЂУЛУМ с. р.
претседник

Част ми је известити ц. публику, да сам отворио гостиону у Краља Петра II ул. бр. 35, под именом
ПЛАВА ПТИЦА
(бивши Папагај)
Сваког петка рибљи паприкаш, суботом прасеће печење. Музика до зоре. Добра пића. Умерене цене.
ГЕЗА ВАЛКО, угоститељ
бивши оберкелнер
код „Белог вола"

Пред последњу пријатељску утакмицу уочи лигашке сезоне у Н. Саду

За недељну утакмицу ЖСК (Петровград)-Војводина цене улазница биће снижене

У недељу, као што смо саопштили, одржаће се у Новом Саду пријатељска утакмица између прворазредног петровградског Железничарског спорт клуба и домаће Војводине. Ово ће бити последња пријатељска фудбалска приредба у Новом Саду уочи лигашког првенства, које почиње већ друге недеље.

За овај сусрет управа Војводине одредила је знатно снижене цене улазницама. Ложа стаје 20 дин., седиште на трибини 15 дин., седиште испред трибине 15 дин., а стајање 8 дин., односно за ђаке и војнике 5 дин.

Утакмица ће се одиграти на игралишту „Карађорђе". Почетак у 15 часова.

Службена ранг-листа Хрватског тенис савеза

Хрватски тенис савез саставио је о вих дана службену ранг-листу својих активних чланова. Прва десеторица сврстана су овим редом:

1 Фрања Пунчец,
2 Драгутин Митић
3 Јосип Палада
4 Фрања Шефер
5 Антун Мајер
6 Анте Крстић
7 Фрањо Тишек Кожелух
8 Ст. Строк
9 Предраг Брикси, и
10 Младен Вирт.

Првенство Мушке гимназије „Краља Александра I"

Коло „Нада" СТМ приређује шаховски турнир за првенство школе. Пријаве за овај турнир прима матурант Душан Поповић, референт шаховске секције. У првенству ће учествовати и досадашњи првак Гимназије Краља Александра Првог, одлични Слободан Муждека.

Власник за ДАН д. д.: ЛАЗАР АТАНАЦКОВИЋ, Краља Петра I, 9.
Ротациона штампа: ДАН д. д. штампарско-издавачко предузеће Краља Александра 7

НОВОСАДСКИ ЖИВОТ

БИБЛИОТЕКЕ И МУЗЕЈИ

Библиотека Матице српске отворена од 8—12 и 15—17 часова. Музеј Матице српске отворен од 11—12 часова.

*

КУДА ЋЕМО ВЕЧЕРАС?

БИОСКОПИ:

РОЈАЛ: Радио патрола.
ОДЕОН: Срце говори.
РЕКС: На заповест краљице.
АПОЛО: Тајна собе број 111.
ПАЛАС: Моја кћи то не ради.

*

БУКОВИЧКА МИНЕРАЛНА ВОДА
„Књаз Милош" Ш. Д. Б. НОВИ САД, Краља Александра 21. Телефон 20-20 и 32-42. — Код филијала: СОМБОР телефон 69. — СМЕДЕРЕВО: телефон 47. — КРАГУЈЕВАЦ, телефон 38 и ПЕТРОВГРАД: телефон 169. — РУМА телефон 39 и БЕЛА ЦРКВА тел. 10.

*

ДЕЖУРНЕ АПОТЕКЕ:

Од 1 до 10 фебруара

Апотека Ненадовић, Краља Петра ул. бр. 12. Телефон 23-95.

Апотека „Ралетић" (пређе Шиц), — Краља Петра II 2. Телефон 21-00.

Апотека Насл. Жигровића, Петроварадин.

*

РОЂЕНИ, ВЕНЧАНИ И УМРЛИ

Рођени су: Надежда, кћи Ђорђа Стајића, радника и Јулке Грујић, Сава, син Луке Милошевић, кројач. помоћника и Катице Топалов.

Венчани су: инж. Сава Поповић, и Ангелина Олар, Никола Орт, дипл. техничар и Грета Клернер, Ђорђе Бадер, прив. чиновник и Магда Абрањи, Слободан Ковачевић, наставник школе за трговину и Мара Брњаковић, Штефан Шустер, послужитељ и Лидија Дороги, Јован Ћириловић, чиновник и Софија Вуковић.

Умро је: Димитрије Врнчић, прив. чиновник, 66 год.

—ooo—

НОВОСАДСКА БЕРЗА

Нови Сад, 6 фебруара.

ПШЕНИЦА: Уредбом утврђене цене.

ЈЕЧАМ: бачки, сремски 520—530.

ЗОБ, бачка, сремска и славонска 405—410.

КУКУРУЗ: У смислу Уредбе о промету кукуруза 1940/41 г. повр. сув са 22% влаге 216, вештачки сушен са 14% влаге 250.

БРАШНО ПШЕНИЧНО: са подручја Дунавске бановине: франко млин, вагон или шлеп без скупног пореза на пословни промет и без врећа: 0гг 0г и грис, 723, 70% просејано хлебно 358, 85% јединачно 382.50, просто непросејано 351, кукурузно просејано 321.

МЕКИЊЕ: са подручја Дунавске бановине франко млин, вагон или шлеп, без скупног пореза на пословни промет и без врећа: пшеничне 200, кукурузне са клицама 150.

ПАСУЉ: бачки и сремски бели, без врећа 610—615.

КРОМПИР: славонски Ела 150—155.

МАСТ у кантама 2400, у сандуцима 2550.

Тенденција: непромењена.

ПОТРЕБУЈЕМ
отреситог послужитеља и чиновницу. Ђ. Ивковић, Дунавска ул. број 14. (536)

БЕРБЕРСКИ УЧЕНИК
одмах се прима, салон Жарко, Цара Лазара, бр. 1. (524)

ПОЗОРИШТЕ

„Чикина кућа" од И. И. Мјасницког

Редитељ г. Верешчагин, сценограф г. Шербан

Још раније ми смо већ расправљали о целисходности приказивања комедија, које врло често немају много везе с правом литературом, али које гледаоцима пружају разноврсне могућности да се разоноде и да у смеху, здравом и неусиљеном смеху, проведу једно вече. Захтеви данашње публике иду и изван оквира психолошких истраживања пиранделовске истине и пониирања у мистички симболизам Хенрика Ибзена. Публика хоће, понекад, и да се забавља, не мислећи много на књижевну и уметничку страну дела. Зато наше Бановинско позориште није нимало погрешило што је ставило на репертоар једно дело типа „Чикине куће", од И. И. Мјасницког. Можда није требало узети управо тај комад, поред низа финих, лаких француских комедија, савременијих и модернијих. Али се ни у овом случају није много погрешило.

„Чикина кућа" је стара комедија познатог руског комедиографа Мјасницког. Пре неколико деценија дело је имало ванредан успех и било је приказано скоро на свим већим европским позорницама. Данас је комад већ помало застарео, али је, што је иначе интересантно, још увек врло близак публици. И зато је „Чикина кућа" на новосадској сцени примљена са симпатијама и одобравањем.

Богати трговац Иван Савић Голкин (Никола Стојановић) отпутовао је са женом и ћерком на Крим. У своме великом, удобном и богатом дому, остави је свога синовца Григорија Сергијевића Гранитова (Горчило Николић). Да би регулисао своју меницу, Гранитов, у друштву са својим пријатељем Свистуновим (Бане Станојевић), реши се да у чикину кућу прими станаре, којима би издао све празне собе. Тако и би учињено. Комични заплети који касније настају између самих станара, и „станодавца" и станара, имају све особине комедије која се гледа пријатно и која забавља занимљиво.

Режија г. Верешчагина била је инвентивна и свежа. Свакако да је и то знатно допринело успеху комада код публике. Занимљиво је нагласити да је г. Верешчагин овај комад дао на сасвим модеран начин, тек са извесним, мањим отступањима. Без тих отступања успех „Чикине куће" био би потпунији. Озбиљно замерамо што су се у речнику Настасје Ивановне појављивале и речи „марш", „стока" и „магарчет". Такви неукусни изрази неуобичајени у терминологији бољих руских кућа, а поготово код жена, деловали су поражавајуће, као хладан туш.

Никола Стојановић дао је свога Голкина духовито и зналачки. Горчилу Николићу недостајало је свежине и окретности, премда је у дијалозима био на висини. Бане Станојевић је солидно поставио своју ролу, у којој се извођач иначе не може богзна колико истаћи. Михајло Милићевић изврсно је дао карикатуру књижевника Передовикова, понекад и претерајући у томе. Милан Ајваз (Степан Степановић Бобриков) као створен за овакве комаде, а г-ђа Верешчагин глумачки доста добра, али са јаким руским акцентом који је знатно кварио општи утисак. Богобој Варађан и Мара Кајтас дали су две мале и врло симпатичне епизоде на свеж начин.

Декор г. Шербана, исти у сва три чина, не баш толико у духу времена, али ипак једноставан.

Лука Дотлић

На уметничком радио вечеру појавиће се и гђа Нада Александровић

За уметничко радио вече, које приређује Новинарска задруга, у сарадњи са Београдском радио станицом, у суботу, 8 о. м., влада врло велико интересовање. Карте за ову необично занимљиву приредбу већ у претпродаји скоро су распродане и могу се добити још само у ограниченом броју.

Приређивачи, новосадски професионални новинари ,да би у што већој мери осигурали успех ове приредбе, замолили су г-ђу Наду Александровић, љубимицу радио слушалаца, да учествује у програму радио вечери. Г-ђа Александровић се радо одазвала позиву те ће наступити у суботу увече заједно са најпопуларнијим радио певачима и певачицама. На тај начин публика ће имати прилике да упозна Вуку Шехеровић, Ружицу Протић, Веру Кокошевић, Десу Јовановић, Решада Бешлагића, Добрицу Грозданића, Бору Јанића, Миленка Парабуђског и Милана Веселиновића.

Радио збрку г. Миће Димитријевића изводиће г.г. Никола Стојановић, Станко Бурја и Сафет Пашалић, шланови Народног позоришта, а актуелни рапорт из новосадског друштвеног живота читаће г. Никола Митић, члан Народног позоришта. Популарни Абуказем Јуниор г. Жарко Огњановић, читаће своје епиграме и козерије, г. Мића Димитријевић, новинар, и Милош Стевановић, уредник Ошишаног јежа, читаће своје успеле козерије.

Првакиња уметничког позоришта „Кишобранци" из Београда г-ђа Софија Перић-Нешић наступиће са својим најуспелијим тачкама, којима одушевљава престоничку публику.

Радио вече одржаће се у свечаној дворани Спомен-дома тачно у 20.50 часова, када ће почети радио пренос једног дела програма.

Улазнице у ограниченом броју продаје књижара „Славија" (Пашићева улица). Цене су популарне.

Најновије новосадске шалајке

Шором возе, батице,
Наше градске татице,
Возаду их, младе, старе,
Све за наше паре —

шалај!

Да сам, нано, адвокат
Ја би знао свој занат:
Бранио бих браце, снаше,
Купов'о салаше —

шалај!

Поклони ми, Боже, дар
Да постанем секретар,
Да утиснем моју Смиљу
На новом штамбиљу —

шалај!

Аб.

ТРАЖИМ МЕСТО
писара код адвоката или код неке фирме. Трогодишња пракса. Радим на писаћој машини. Прилично самосталан. Одличне препоруке. Адреса у администрацији. (525)

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Завод за унапређивање занатства, трговине и индустрије при Трговинско-индустриској и занатској комори приређује стручан течај за спремање помоћника грађевинских струка за спремање на полагање мајсторског испита. На течај се могу уписати зидарски, тесарски, кле сарски и бунарциски помоћници. Течај ће трајати шест недеља а отпочеће у понедељак, 10 фебруара, у учионици Завода (зграда Коморе, Булевар Краљице Марије бр. 3) у 8 часова ујутро. Настава ће се одржавати сваког дана по пет часова. Пријаве за течај прима Завод. Пријаве се могу поднети лично или писмено путем поште. Приликом уписа плаћа се уписнина од 200 дин.

Поштански послужитељ Петар Јањић поднео је пријаву управи полиције да је његов син, 13-огодишњи Душан, јуче после подне одлутао у непознатом правцу. Полициска истрага је поведена.

БЕЗУСЛОВНО ПОГЛЕДАЈТЕ ДОСАД НЕВИЂЕН СЕНЗАЦИОНАЛАН ФЕБРУАРСКИ ПРОГРАМ
у Елит-кавани

НАРОДНИ УНИВЕРЗИТЕТ

Предавање г. Власте Алексијевића о теми „Наша жена у књижевном стварању"

Јуче после подне, у малој дворани Спомен-дома, на Народном универзитету Матице напредних жена, одржао је врло занимљиво предавање г. Властоје Д. Алексијевић, публициста и пристав Народне скупштине, о теми „Наша жена у књижевном стварању". У врло исцрпном и документованом излагању предавач је говорио најпре о нашој народној жени и истакао да је жена у српском народу одувек била главни покретач свег стваралаштва људскога духа. Затим је г. Алексијевић, са одличним познавањем ствари, говорио о женској народној поезији, онаквој каква је била и каква ће увек остати: осећајна, дубоко прожета хуманошћу, стваралачка и општечовечанска. У дубровачкој књижевности жена је играла врло значајну улогу. Пример Цвијете Зузорић, која је била крупна литерарна фигура свога доба, најбољи је доказ за то. У Омладинском покрету, који се у српском народу јавља шездесетих година прошлог века, жена је била у првим редовима. Нешто раније јавља се Милица Стојадиновић Српкиња, а касније Јелена Драгашевић. На омладинским скупштинама поставља се питање равноправности жена, поставља се захтев да се и жена призна као — човек. У новије доба Јелена Димитријевић прва креће једним новим правцем и по вредности свога стварања стаје потпуно раме уз раме са муш[illegible]има. После ње долазе Исидора Секулић, Милица Јанковић, Даница Марковић, Јованка Хрвећанин, Јелена Спиридоновић-Савић, Јелица Беловић и читав низ других. Данас је жена по квалитету и продуктивности свога стваралачког духа једнака мушкарцу, понекад и изнад њега. Завршујући своје занимљиво предавање г. Алексијевић је подвукао вредност жене у животу мушкарца и данашњег друштва уопште, истичући њену особитост и изванредне заслуге на свим пољима културне и социјалне делатности.

Предавач је на крају био срдачно поздрављен.

СРПСКА ТРГОВАЧКА БАНКА Д. Д., НОВИ САД

ПОЗИВ

на

XXI РЕДОВНУ ГЛАВНУ СКУПШТИНУ

Српске трговачке банке д. д., у Новом Саду

која ће се одржати у суботу 22 фебруара 1941 године у 9 часова пре подне у заводским просторијама

Дневни ред:

1) Избор 3 члана за оверовљење присутних деничара и за оверовљење скупштинског записника,
2) Извештај Управе о раду завода у 1940 години и подношење закључних рачуна.
3) Извештај Надзорног одбора,
4) Одобрење закључних рачуна и давање разрешнице Управном и Надзорном одбору.
5) Предлог Управе о употреби постигнутог добитка.
6) Избор 2 члана Управног одбора.
7) Избор Надзорног одбора,
8) Евентуални предлози.

У Новом Саду, 4 фебруара 1941 године.

УПРАВА

ПРИМЕДБА: Господа деничари који желе учествовати на Главној скупштини треба — према § 26 друштвених правила — да своје деонице депонују у заводску благајну најмање 8 дана пре Главне скупштине.

Рачун изравнања

на дан 31 децембра 1940 год.

Актива

Готовина				
у благајни	943951	66		
на жиро - рачуну	1100613	61	2044565	27
Некретнине			131752	85
Инвентар			1	—
Вредносни папири			439753	50
Менице			7984874	19
Дужници по тек. рачуну			10613453	58
Прив. Агр. Банка а. д. Београд			4971655	35
Губитак на земљор. дуговима			496957	50
Вредности резервног фонда			608631	—
Вредности чин. Миров. фонда			51125	—
Комитенти за банчин жиро			1610000	—
Издате гаранције			1352500	—
			30305269	24

Пасива

Деоничарска главница			7500000	—
Фондови:				
резервни	2903629	05		
за губитак дуб. потраживања	385765	25		
за разлику у теч. вредн. папири	139951	75	3429346	05
Чиновнички Миров. фонд			211116	41
Улози:				
по уложним књижицама	6734796	50		
по текућим рачунима	7384463	21	14119259	71
Реесконт			1212490	—
Неподигнута дивиденда			50401	68
Банчин жиро			1610000	—
Гаранције			1352500	—
Разна пасива			15401	33
Чисти добитак			804754	06
			30305269	24

Рачун губитка и добитка

на дан 31 децембра 1940 год.

Расход

Трошкови:				
порез државни, самоуправни и службенички, плате, канцелариски трошак, поштарина, огрев итд.			685370	14
Камате:				
на улоге и употребљене кредите			332513	05
Чисти добитак:			804754	06
			1822637	25

Приход

Пренос добитка из 1939			32620	95
Приходи:				
од некретнина, девиза, вредносних папира, камата и провизија на менице, текућих рачуна итд.			1786635	05
Неплаћено отписана потраживања			3381	25
			1822637	25

У Новом Саду, 31 децембра 1940 год.

Б. ПРАВИЦА с. р.
управитељ

за књиговодство
Б. ФРАНЦУЗ с. р.

Управни одбор:

ИНЖ. ДАКА ПОПОВИЋ с. р.
претседник

ДУШАН ЗЕЧЕВИЋ с. р.

МИЛАН ПОПОВ с. р.
потпретседник

ПАЈА СТ. ЈАКОВЉЕВИЋ с. р.

В. НЕНАДОВИЋ с. р.

ДР. Ј. НЕНАДОВИЋ с. р.

СТЕВАН Д. ПОПОВИЋ с. р.

Надзорни одбор:

СТЕВАН С. МИЛОЈАНОВ с. р.
претседник

ДР. МИЛАН ПЕТРОВИЋ с. р.

ГАЈА ГРАЧАНИН с. р.